

ผลของกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่ม ความรับผิดชอบในการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

The Effects of Guidance Activities Based on the Path of Accomplishment to Increase Responsibilities in Studying of Humanity Freshmen, Faculty of Humanities, Kasetsart University Bangkhen Campus

ศิริพร เกตุสระน้อย*
รศ.จิตตินันท์ บุญสถิตกุล**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 01387111: ปรัชญาเบื้องต้น ภาคปลายปีการศึกษา 2557 จำนวน 20 คน กลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรม 15 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นการวิจัยกึ่งทดลองซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) กิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน 2) แบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าสถิติใช้ Non Parametric Statistics

(The Wilcoxon Matches Pairs Signed Rank Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1 หลังการทดลอง นิสิตกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: กิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 ความรับผิดชอบในการเรียน นิสิตชั้นปีที่ 1

Abstract

The purpose of the study was to study: the effects of guidance activities based on the path of accomplishment to increase responsibilities in studying of humanity

*นักศึกษาลัทธิสุตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
**อาจารย์ที่ปรึกษา

freshmen, Faculty of Humanities, Kasetsart University Bangkhen Campus. The population consisted of 20 Humanity Freshmen, students Faculty of Humanities, Kasetsart University Bangkhen Campus who enrolled in 01387111: Introduction to Philosophy. the second semester, academic year 2014. participated in the group activities for 15 sessions, 50 minutes per each session. This research was the quasi experimental research which selected by purposive sampling method. The instruments used in this research were: 1) the Guidance Activities Based on the Path of Accomplishment to increase Responsibilities in Studying, 2) the Studying Responsibility Test. The data was analyzed by utilizing Mean, standard deviation, Non Parametric Statistics (The Wilcoxon Matches Pairs Signed Rank Test) were utilized for analyzing data.

The research results indicated that:

1 the posttest scores from Studying Responsibility Test of the experimental group were higher than pretest scores at .05 level of significance.

Keyword: The Guidance Activities Based on the Path of Accomplishment, Responsibilities in studying, Freshmen students.

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนา และผลักดันให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เพราะประเทศที่มีระบบ

การศึกษาที่เข้มแข็งจะสามารถปลูกฝังและอบรมเยาวชนของชาติให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ดังนี้

การจัดการศึกษานั้นต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เต็มตามศักยภาพ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คู่คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีหน้าที่เป็นตัวกลางที่สำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน คือการพัฒนาบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา โดยปลูกฝังลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับ นิสิต นักศึกษา เพื่อให้เติบโตเป็นบุคคลที่นอกจากจะมีความรู้ความชำนาญในด้านวิชาชีพแล้วยังมีความรับผิดชอบในการเรียน การทำงาน และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป ความรับผิดชอบในการเรียน เป็นคุณลักษณะสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังให้แก่ นิสิต นักศึกษา โดยเริ่มปลูกฝังตั้งแต่อยู่ระดับมหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2546) ระบุว่า นิสิต นักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย เป็นช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญ นิสิต นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน เช่น เปลี่ยนบทบาทในการเรียน จากการเรียนที่มีครูและพ่อแม่คอยควบคุมการเรียน รับส่งที่โรงเรียน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นการเรียนที่ต้องดูแลรับผิดชอบตัวเอง ในการเข้าเรียน การทำรายงานต่างๆในระดับมหาวิทยาลัย การเปลี่ยนแปลงจากห้องเรียนเล็กๆ ภายในโรงเรียน มาเป็น

มหาวิทยาลัยที่มีอาณาเขตกว้างขวาง ประกอบด้วย ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีอยู่มากมาย ในมหาวิทยาลัยและในสังคม นิสิต นักศึกษาบางคน สามารถปรับตัวกับการเรียนได้ แต่นิสิต นักศึกษาบางคนไม่สามารถปรับตัวกับการเรียนได้เร็ว ส่งผลทำให้เกิดปัญหาการขาดเรียน หรือเข้าห้องเรียน ไม่ตรงเวลา ทำงานไม่เสร็จตามเวลา ส่งผลให้ไม่มีความสุขในการเรียน ได้คะแนนเรียนไม่ดี จนบางคนต้องลาออกกลางคัน ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจความคิดเห็น ของอาจารย์ และผู้บริหารมหาวิทยาลัย ที่มีต่อเรื่องความรับผิดชอบของนิสิต นักศึกษา คือ นิสิต นักศึกษาส่วนหนึ่งขาดความพร้อมในการเรียน ไม่ชอบทำงานที่ได้รับมอบหมาย ขาดความรับผิดชอบ ขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดความเสียสละ และไม่ตรงต่อเวลา เป็นต้น (อุทุมพร จามรมาน, 2545 อ้างใน บุญเลี้ยง ทูมทอง, 2547)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความมุ่งมั่นที่จะผลิตบัณฑิตที่มีปัญญา รู้เหตุผล อยู่ในคุณธรรม และมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตลอดจนสร้างผลงานที่มีมาตรฐานและรับผิดชอบต่อสังคม ในการที่จะผลิตบัณฑิตที่มีลักษณะดังกล่าวได้ มหาวิทยาลัยได้กำหนดอัตลักษณ์ คือ สำนึกดี มุ่งมั่นสร้างสรรค์ สามัคคี โดยความรับผิดชอบต่อเรียนนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของอัตลักษณ์ด้านความมุ่งมั่น หากนิสิต ได้รับการฝึกอบรม ได้รับการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อเรียน ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย ความตรงต่อเวลา และความซื่อสัตย์ในการเรียนที่เหมาะสมตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นปี 1 จะเป็นการปูพื้นฐานที่ดีให้กับนิสิต เพื่อเริ่มต้นความเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเตรียมพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจฺโต) (2551) กล่าวว่า บริษัทและองค์กรต่างๆ มีความประสงค์จะรับบัณฑิตที่จบจากสถาบันที่ปลูกฝัง

คุณลักษณะที่มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความตรงต่อเวลา มาทำงานในบริษัทหรือหน่วยงานของตน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าประสงค์ในการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพบัณฑิต แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (2555-2559) (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2556) ดังนี้...

โดยเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนรู้ของบัณฑิต ให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา อย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีกระบวนทัศน์ใหม่ในการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีจิตอาสา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของโลก ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย บัณฑิตมีดุลยภาพระหว่าง เก่งงานและเก่งความดี โดยเน้นความรับผิดชอบต่อ มีสุขภาพะทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อตนเองและสังคม สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานได้

นิสิตปีที่ 1 มีช่วงอายุประมาณ 18-20 ปี ธรรมชาติของการพัฒนาตามช่วงวัยนี้ เป็นช่วงที่ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นถ้าต้องการพัฒนาความรับผิดชอบต่อเรียนให้กับนิสิตปีที่ 1 การนำกิจกรรมแนะแนวมาใช้กับกลุ่มวัยนี้ จึงมีความเหมาะสมเพื่อให้นิสิตได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากตัวอย่างผ่านกิจกรรมแนะแนว โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความตรงต่อเวลา มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มีความซื่อสัตย์ และมีระเบียบวินัยในการเรียน การที่นิสิตจะมีความรับผิดชอบต่อเรียน นิสิตควรมีความพอใจ โดยเชื่อว่าการเรียนเป็นสิ่งที่ดีและการอดทน พากเพียรเป็นองค์ประกอบ

ที่สำคัญของความสำเร็จในการเรียน รวมทั้งควรมีการประเมินตนเองว่า ได้มีวิธีการเรียนที่เหมาะสม ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของคณะมนุษยศาสตร์ มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป ทางด้านภาษา วัฒนธรรม ประเพณีและศาสนา เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณภาพในการเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียนและตอบสนองความต้องการของสังคม มุ่งสร้างบุคคลให้มีความเจริญทางด้านสติปัญญา มีวิจรรย์คุณธรรม ความรับผิดชอบในการเรียน ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับองค์ธรรมพบว่าองค์ธรรมที่จะช่วยให้ นิสิตประสบความสำเร็จได้คือ หลักธรรมคำสอนในเรื่องของ อิทธิบาท 4 พระธรรมโกศาจารย์ (2551) กล่าวว่า อิทธิบาท แปลว่า ฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง บุคคลปฏิบัติ ตามหลักอิทธิบาท 4 จะประสบความสำเร็จตามที่ตนได้ประสงค์ไว้ ซึ่งจำแนกไว้เป็น 4 ประการ คือ ฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) วิริยะ (ความพากเพียรในสิ่งนั้น) จิตตะ (ความเอาใจใส่ฝึกฝนในสิ่งนั้น) วิมังสา (ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น)

จากความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความรับผิดชอบในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะใช้ในการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยในฐานะนักการศึกษาได้สัมภาษณ์ อาจารย์ผู้สอนท่านหนึ่งของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตบางคนมีปัญหา ด้านความรับผิดชอบในการเรียน เช่น เข้าเรียนไม่ค่อยตรงต่อเวลา บางคนท้อถอยได้ง่าย บางคนส่งงานช้า และบางคนไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียน เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะจัดกิจกรรมแนะแนว ตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อช่วยให้นิสิตมีความพอใจในการเรียน มีความพากเพียร มีใจมุ่งมั่นในการเรียน และคิดทบทวนประเมินตนเอง อันจะ

ส่งผลให้นิสิต มีความรับผิดชอบในการเรียน และสามารถพัฒนาตนเองให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนเพื่อเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียนของนิสิตของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
2. เพื่อศึกษาผลของกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน หลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวฯ ที่พัฒนาขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. แบบของการวิจัย
เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มการทดลองกลุ่มเดียว ซึ่งมีการวัดตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design)
2. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 01387111: ประเพณีเบื้องต้น ภาคปลาย ปีการศึกษา 2557 จำนวน 20 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตัวแปรในการวิจัย
ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน
ตัวแปรตาม คือ ความรับผิดชอบในการเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ชุด ดังนี้

1. แบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน
2. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียนเมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรมการทดลองในแต่ละครั้ง

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน โดยให้นิสิตประเมินจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 ๕ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองทั้ง 15 ครั้ง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน เพื่อขออนุญาตในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีนิตยสารฉบับที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ที่ลงเรียนในรายวิชา 01387111: ปรัชญาเบื้องต้น ภาคปลาย ปีการศึกษา 2557 เป็นกลุ่มตัวอย่างและขออนุญาตใช้สถานที่ในการดำเนินการทดลอง

2. ให้นิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ที่ลงเรียนในรายวิชา 0138111: ปรัชญาเบื้องต้น ภาคปลายปีการศึกษา 2557 ทำแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน ตามหลักอิทธิบาท 4

3. ผู้วิจัยดำเนินการกิจกรรมกับนิสิตกลุ่มทดลองด้วยตนเองตามกิจกรรมแนะแนวตามหลัก อิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

4. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกิจกรรม

แนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบ ในการเรียน กับนิสิตกลุ่มทดลองชั้นปีที่ 1 โดยเริ่มทดลองกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 ๕ ตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2558 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2558 ครั้งละ 50 นาที

5. นิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนิสิต เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองกิจกรรมแนะแนวในแต่ละครั้ง เพื่อผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากนิสิตมาวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปความคิดเห็นเพื่อทราบถึงสิ่งที่นิสิตได้เรียนรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมในแต่ละครั้ง

6. เมื่อผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดนิสิตก่อนการทดลอง มาทำการวัดนิสิตภายหลังการทดลอง (Post-test) รวมทั้งให้นิสิตกลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ทั้ง 15 ครั้ง และต่อผู้วิจัย

7. นำคะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน ตามหลักอิทธิบาท 4 มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน และวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความรับผิดชอบในการเรียนของนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรม

8. นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน มาวิเคราะห์เนื้อหาและมาสรุปความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อศึกษาผลของการ

จัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล...

1. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนของนิสิตกลุ่มประชากร ก่อนและหลังการทดลอง

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพ เครื่องมือหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัด โดยใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนตามหลักอิทธิบาท 4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ของนิสิตกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง (N = 20)	คะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน (160 คะแนน)	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
ค่าเฉลี่ย	115.40	129.60
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	27.90	23.67

จากตารางที่ 1 พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียน นิสิตกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนตามหลักอิทธิบาท 4 มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน

3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน ตามหลักอิทธิบาท 4 ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียนโดยใช้สถิติ Non Parametric Statistics (The Wilcoxon Matches Pairs Signed Rank Test)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสิต ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนของนิสิตกลุ่มทดลอง

มาตรฐานก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 115.40 และ 27.90 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 129.60 และ 23.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรับผิดชอบในการเรียน ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ของนิสิตกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง (n = 20)	คะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	2.90	3.17
2	2.57	3.35
3	3.00	3.37
4	3.25	3.32
5	2.87	3.05
6	2.80	3.27
7	2.70	2.90
8	3.02	3.37
9	3.42	3.42
10	2.70	2.85
11	2.52	3.32
12	3.25	3.25
13	2.55	2.97
14	3.10	3.17
15	2.87	3.22
16	3.15	3.60
17	2.35	3.17
18	2.77	3.30
19	3.47	3.47
20	2.40	3.30
14	3.10	3.17
15	2.87	3.22
16	3.15	3.60
17	2.35	3.17
18	2.77	3.30
19	3.47	3.47
20	2.40	3.30
ค่าเฉลี่ย	2.88	3.24
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.32	0.18

จากตารางที่ 2 พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วม กิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน นิสิตกลุ่มทดลองมี คะแนนความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยก่อนการทดลอง เท่ากับ 2.88 และภายหลังจากทดลอง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.24

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัด อธิธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน ตามหลักอธิธิบาท 4 ของนิสิตกลุ่มทดลองและผลการทดสอบสมมติฐาน ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ตามหลัก

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความรับผิดชอบในการเรียน ตามหลักอธิธิบาท 4 ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติ Non Parametric Statistics (The Wilcoxon Matches Pairs Signed Rank Test)

กลุ่มทดลอง	อันดับที่ของผลต่าง คะแนน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย อันดับที่	ผลรวม อันดับที่	Z	P
ก่อนการทดลอง	อันดับที่ของผลต่างที่มี เครื่องหมายลบ	0	0.00	0.00	-3.623	.00
หลังการทดลอง	อันดับที่ของผลต่างที่มี เครื่องหมายบวก	20	9.00	158.00		
รวม		20				

จากตารางที่ 3 จากผลการวิเคราะห์คะแนน โดยการทดสอบด้วยสถิติ Non Parametric Statistics (The Wilcoxon Matches Pairs Signed Rank Test) พบว่า ภายหลังการทดลอง คะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน ตามหลักอธิธิบาท 4 ของนิสิตกลุ่มทดลอง เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวตามหลักอธิธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน และต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ทั้ง 15 ครั้ง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของนิสิตกลุ่มทดลองที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวตามหลักอธิธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน และต่อผู้วิจัย

ที่	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ความหมาย
1	นิสิตเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการของการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวฯ	4.25	0.86	มากที่สุด
2	นิสิตเข้าใจและปฏิบัติตามข้อตกลงของการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวฯ	4.50	0.60	มากที่สุด
3	นิสิตมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวฯ	4.20	0.76	มาก

ที่	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความ หมาย
4	นิสิตมีความพึงพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง	4.30	0.80	มากที่สุด
5	นิสิตเข้าใจถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม แนะแนวฯ	4.40	0.75	มากที่สุด
6	นิสิตได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ช่วยให้ นิสิตมีความรับผิดชอบในการเรียนเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยได้เตรียมสื่ออุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการจัด	4.05	0.75	มาก
7	กิจกรรมกลุ่มแต่ละครั้งได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น	4.35	0.74	มากที่สุด
8	ความรู้สึกต่อประเด็นต่างๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ แต่ละครั้งอย่างทั่วถึง	4.35	0.74	มากที่สุด
9	ผู้วิจัยตั้งประเด็นคำถามให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่อประเด็นต่างๆ ในการเข้าร่วม กิจกรรมฯแต่ละครั้งอย่างทั่วถึง	4.20	0.69	มาก
10	ผู้วิจัยให้การยอมรับความคิดเห็นของนิสิตอย่าง เท่าเทียมกัน	4.45	0.60	มากที่สุด
11	ผู้วิจัยพูดและอธิบายสิ่งต่างๆ ได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็น	4.15	0.58	มาก
12	ผู้วิจัยพูดและอธิบายสิ่งต่างๆ ได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็น	4.10	0.78	มาก
13	ผู้วิจัยสามารถเชื่อมโยงสาระสำคัญต่างๆ และ สรุปได้อย่างชัดเจน	3.95	0.68	มาก
14	ผู้วิจัยสามารถจัดกิจกรรมต่างๆ ได้เหมาะสมกับ เวลานิสิตสามารถนำเนื้อหาที่ผู้วิจัยจัดให้ไป ประยุกต์ใช้ได้	4.30	0.86	มากที่สุด
15	ผู้วิจัยสามารถสนใจ และให้กำลังใจนิสิตในการ พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้	4.00	0.64	มาก
16	ผู้วิจัยสามารถสื่อสารกับนิสิตด้วยน้ำเสียงที่น่าฟัง มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.50	0.68	มากที่สุด
17	ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมฯ นิสิตมีความรับผิดชอบ ในการเรียน	4.15	0.74	มาก
18	ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมฯ นิสิตมีความรับผิดชอบ ในการเรียนมากขึ้น	4.60	0.94	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นทั้ง 15 ครั้ง พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 ๔ อยู่ในระดับมากจนถึงมากที่สุด (ระหว่าง 3.95 -4.60) แสดงว่านิสิตที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ได้รับความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ ตามที่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน คือ ทำให้นิสิตเข้าใจความหมายและความสำคัญของความรับผิดชอบในการเรียน ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นข้อที่ 14 นิสิตสามารถนำเนื้อหาที่ผู้วิจัยจัดให้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อีกทั้งนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียนเพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นข้อที่ 17 ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว นิสิตมีความรับผิดชอบในการเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว นิสิตมีความรับผิดชอบในการเรียนมากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 นอกจากนี้ นิสิตยังเข้าใจถึงประโยชน์ของการมีความรับผิดชอบในการเรียน ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นข้อที่ 5 นิสิตเข้าใจถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. กิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ที่ผ่านการตรวจสอบความตรง

จากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เมื่อนำมาใช้กับนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 ๔ สามารถพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน โดยนิสิตกลุ่มประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มพฤติกรรมการความรับผิดชอบในการเรียน จำนวน 15 ครั้ง มีคะแนนจากแบบวัดความรับผิดชอบในการเรียนตามหลักอิทธิบาท 4 ภายหลังจากทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ทำให้นิสิตได้เรียนรู้เข้าใจความหมาย และตระหนักถึงความสำคัญของการมีความรับผิดชอบในการเรียน ช่วยให้นิสิตเห็นคุณค่าของความตรงต่อเวลาในการเรียน มีความขยันหมั่นเพียร มีความซื่อสัตย์ มีวินัยต่อการเรียน มีจิตใจจดจ่อกับสิ่งที่เรียน ตั้งใจ พยายามศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถ พัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ คุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน จะส่งผลให้นิสิตมีความรับผิดชอบในการเรียนเพิ่มมากขึ้น และดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1.1 จากการศึกษาผลของกิจกรรมแนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน พบว่า สามารถพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนได้ โดยการนำกิจกรรมแนะแนวไปใช้อาจปรับเปลี่ยนกิจกรรม

การเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับ ช่วงอายุและ ประสบการณ์ของผู้เรียน

1.2 จากการจัดกิจกรรมแนะแนวตาม หลักกอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการ เรียน พบว่านิสิตชอบกิจกรรมในลักษณะกิจกรรม ที่ให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติ มากกว่ากิจกรรมที่ให้นิสิตกรอกข้อมูลลงในใบงาน เช่น กิจกรรมจิกซอร์ต่อวินัย กิจกรรมแต่งคำนำวินัย เป็นต้น ดังนั้นผู้ที่จะนำกิจกรรมไปใช้ควรจัดกิจกรรม ที่มีลักษณะเป็นกิจกรรมกลุ่มให้นิสิตได้ลงมือปฏิบัติจริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สำหรับผู้ที่มีความสนใจทำการ ศึกษาวิจัยในเรื่องผลของกิจกรรมแนะแนวตามหลัก

อิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียน ควรมีการติดตามผลหลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ตามหลักอิทธิบาท 4 ๆ ของนิสิตที่ผ่านการเข้าร่วม กิจกรรมแนะแนว เพื่อดูความคงทนของพฤติกรรม และพัฒนาการด้านความรับผิดชอบในการเรียน

2.2. ควรมีการศึกษาพัฒนากิจกรรม แนะแนวตามหลักอิทธิบาท 4 เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบในการเรียนไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองอื่นๆ ที่มีบริบทแตกต่างจากการทดลองในครั้งนี้ เช่น ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย โดยผู้วิจัยควรสร้าง กิจกรรมให้เหมาะสมกับช่วงวัยของกลุ่มตัวอย่าง ที่ต้องการศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2546). **คู่มือส่งเสริมสุขภาพจิต นักเรียนระดับมัธยมศึกษา สำหรับ ครู.** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. (ร.ส.พ).
- กุลยา ตันติพลาชีวะ. (2553). **เข้าใจลูกกรักวัยรุ่น.** กรุงเทพฯ: บริษัทเรื่องปัญญา จำกัด.
- ชลลดา ทวีคุณ. (2556). **เทคนิคการพัฒนาบุคลิกภาพ.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- ปรีดา ปัญญาจันทร์. (2556). **นิทานคุณธรรมจากพระราชดำริความรับผิดชอบต่อ.** กรุงเทพฯ: แพรว เพื่อนเด็ก.
- พระคันทสาราภิวังศ์. (2555). **ทางสู่นิพพาน.** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์ธรรมะ ไม่ใช่ กู โดยหลวงพ่อเอี่ยม วิโนทโก.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2551). **ทำอย่างไรจึงจะเรียนเก่ง.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2546). **พุทธธรรม.** (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมมิก จำกัด.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2553). **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย วัยรุ่น-วัยสูงอายุ.** (พิมพ์ครั้งที่ 9) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2556). **จิตวิทยาการศึกษา.** (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร จามรมาน. (2545 อ้างใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2547) **การทำวิจัยในชั้นเรียนในสไตส์การเขียน รายงานแบบหน้าเดียว.** กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.